

**SPSMP_SPP2,
SP4MP_SPP2,
SP7MP S4e1
Specializace
Psychopedie 1**

**Edukace, intervence u
žáků s lehkým
mentálním postižením**

Podzim 2012, Pdf MU

Kontakty

chaloupkova@ped.muni.cz

Podmínky ke splnění předmětu

- **viz materiály v IS:**

Literatura

Terminologická východiska

**zaměřena na
osoby s lehkým
mentálním
postižením**

Charakteristika

mentálního postižení

Mentální retardace MR

(dříve oligofrenie = slabomyslnost)

Oligofrenie = slabomyslnost

Multisenzoriální přístup

mentální retardace

sjednocující hledisko

Charakteristika mentálního postižení

Vymezení mentální retardace (MR) –
biologické faktory:

mentální zaostalost

slabomyslnost

oligofrenie

Charakteristika
mentálního postižení
Vymezení mentální retardace
(MR) – sociální faktory:

Charakteristika mentálního postižení

Vymezení mentální retardace (MR) – sjednocující hledisko –

Terminologickém speciálně pedagogickém slovníku vydaném mezinárodní organizací UNESCO v roce 1977, a poté znovu v roce 1983:

Charakteristika mentálního postižení

Mentální retardace (Dolejší 1978):

integrace psychických funkcí
vývojová porucha
všech složkách jeho osobnosti

schopnost
trvale porušená poznávací
procesu učení

- postižení CNS* *stav trvalý*
- *vrozený nebo*
 - *částečně získaný (do 2 let života dítěte).*

Charakteristika mentálního postižení

Mentální retardace:

základní dvě
charakteristiky

- **Významné snížení**

**intelektových
(snížené IQ).**

schopností

- **Snížení
adaptace.**

schopnosti

Charakteristika mentálního postižení

intelektu

Schopnost

**stupeň
adaptace**

Mentální retardace představuje značné omezení ve funkčnosti. Je charakterizována významným snížením intelektových schopností, existujících souběžně s omezeními ve dvou či více následujících oblastech dovedností: komunikace, sebeobsluha, domácí péče, užití jazyka, sebeovládání, zdraví a bezpečnost, vzdělávání, volný čas a práce. Mentální retardace se objevuje před 18 rokem života

Charakteristika mentálního postižení

Charakteristika mentálního postižení

**Americká asociace
mentálního a vývojového postižení**

potřebné podpory

Mentální retardace je snížená schopnost charakterizovaná výraznými omezeními v intelektových funkcích a také v adaptačním chování, což se projevuje ve schopnosti myslet v abstraktních pojmech a v sociálních a praktických adaptačních dovednostech

Charakteristika mentálního postižení

Mentální postižení (AAMR, AAIDD
2010):

American Association of Intellectual and
Developmental Disabilities

www.aidd.org

*významným snížením intelektových funkcí
adaptačního chování*

Snížení intelektových schopností

Snížení adaptačního chování

Charakteristika mentálního postižení

Mentální postižení (AAMR, AAIDD
2010):

- *Snížení adaptačního chování:*
pojmové myšlení

sociální dovednosti

- ***praktické dovednosti***

- *Důraz na potřebnou podporu jedince, zapojení do společnosti, silné stránky, respektování prostředí i jazykové a kulturní rozmanitosti, způsobů chování.*

**Charakteristika
mentálního postižení**

Charakteristika mentálního postižení Intelektové schopnosti:

intelligenční kvocient

IQ -

Charakteristika mentálního postižení

anglické a americké

literatuře

*mental retardation, mental handicap,
mental disability, mental deficiency,
intellectual disabilities, learning
disabilities, developmental disabilities,
mental subnormality*

německé literatuře

geistige Behinderung

Charakteristika mentálního postižení

*Atlas – celosvětové
měřítko osob s mentálním
postižením*

2007

*významné omezení
poznávacích schopností, významné
omezení adaptačního chování
a manifestace těchto příznaků před
dospělostí*

Charakteristika mentálního postižení

*žáci s lehkým
postižením*

*žáci s lehkým mentálním
postižením, žáci s poruchami učení
a žáci s poruchami chování a emocí*

Definice MR a MP - srovnání

- ▣ MR dle MKN-10:

Definice MR a MP - srovnání

▣ MR dle DSM-IV:

Definice MR a MP - srovnání

▣ Mentální postižení:

IQ pod 85

jedinec s MR jedinec s MP

Modely MR podle AAMR (AAIDD)

▣ 1. Model podpory:

Modely MR podle AAMR (AAIDD)

▣ 2. Medicínský model:

Modely MR podle AAMR (AAIDD)

▣ 3. Sociální model:

Tři stádia vývoje služeb pro osoby s postižením

Modely MR (Lečbých, M. In
Valenta, M., Michalík, J., Lečbých, M.

2012)

- **1. Klasifikační, limitační, medicínský model:**

Modely MR (Lečbych, M. In
Valenta, M., Michalík, J., Lečbych, M.
2012)

- **1. Klasifikační, limitační,
medicínský model:**
- **Definice MR:**

Modely MR (Lečbych, M. In
Valenta, M., Michalík, J., Lečbych, M.
2012)

- **1. Klasifikační, limitační,
medicínský model:**
- **Definice MR:**

Modely MR (Lečbých, M. In
Valenta, M., Michalík, J., Lečbých, M.
2012)

□ **1. Klasifikační, limitační, medicínský model:**

➤ Významnost pro:

➤ Důsledky:

Modely MR (Lečbych, M. In
Valenta, M., Michalík, J., Lečbych, M.
2012)

▣ **2. Model ústavní sociální péče:**

Modely MR (Lečbých, M. In
Valenta, M., Michalík, J., Lečbých, M.
2012)

▣ **2. Model ústavní sociální péče:**

➤ Významnost pro:

➤ Důsledky:

Modely MR (Lečbých, M. In
Valenta, M., Michalík, J., Lečbých, M.

2012)

□ **3. Popisný model:**

Modely MR (Lečbých, M. In
Valenta, M., Michalík, J., Lečbých, M.
2012)

□ **3. Popisný model:**

□ **Definice MR:**

Modely MR (Lečbých, M. In
Valenta, M., Michalík, J., Lečbých, M.
2012)

▣ **3. Popisný model:**

▣ **Definice MR:**

Modely MR (Lečbych, M. In
Valenta, M., Michalík, J., Lečbych, M.
2012)

▣ **4. Spirituální model:**

Modely MR (Lečbých, M. In
Valenta, M., Michalík, J., Lečbých, M.
2012)

▣ **4. Spirituální model:**

Praktické zásady modelu:

Modely MR (Lečbych, M. In
Valenta, M., Michalík, J., Lečbych, M.
2012)

▣ **4. Spirituální model:**

➤ **Afirmační model:**

Modely MR (Lečbých, M. In
Valenta, M., Michalík, J., Lečbých, M.
2012)

▣ **5. Ekologický model:**

Modely MR (Lečbych, M. In

Valenta, M., Michalík, J., Lečbých, M.
2012)

▣ **5. Ekologický model:**

Modely MR (Lečbých, M. In
Valenta, M., Michalík, J., Lečbých, M.
2012)

▣ **5. Ekologický model:**

Modely MR (Lečbych, M. In
Valenta, M., Michalík, J., Lečbych, M.
2012)

▣ **5. Ekologický model:**

▣ **3 pilíře pro klasifikaci podpory**

jedince s MP:

Možnosti (kompetence) jedince

Prostředí jedince

Fungování jedince

Čas

Modely MR (Lečbych, M. In
Valenta, M., Michalík, J., Lečbych, M.
2012)

▣ **5. Ekologický model:**

Modely MR (Lečbých, M. In
Valenta, M., Michalík, J., Lečbých, M.
2012)

▣ **5. Ekologický model:**

Terminologická východiska - SVP

***Zákon č. 561/2004 Sb., § 16 Vzdělávání
dětí, žáků a studentů se speciálními
vzdělávacími potřebami:***

Dítětem, žákem a studentem se speciálními
vzdělávacími potřebami (SVP) je osoba se:
Zdravotním postižením

Zdravotním znevýhodněním

□ ***Sociálním znevýhodněním***

Řadíme sem také žáky s mimořádným nadáním.

Terminologická východiska - SVP

potíží v učení

Organizace
pro hospodářskou spolupráci
a rozvoj (OECD),

Terminologická východiska - SVP

Kategorie A:

- *zrakového postižení,*
- *sluchového postižení,*
- *těžké nebo hluboké mentální retardace nebo*
- *z kombinovaného postižení.*

Terminologická východiska - SVP

Kategorie B:

potíže v učení

Kategorie C:

*primárně
socioekonomicky, kulturně či
jazykově*

Terminologická
východiska - SVP

Kodexu speciálního vzdělávání z roku 2001

poruchy učení

- *poruchy chování, emocí a sociálních vztahů,
specifické poruchy učení*

poruchy komunikace a interakce

smyslová a tělesná postižení

Terminologická východiska - SVP

„žáci s postižením“

- *žáci se smyslovým postižením,*
- *žáci s tělesným postižením,*
- *žáci s kombinovaným postižením,*
- *žáci s narušenou komunikační*

schopností,

- *žáci s poruchami učení,*
- *žáci s poruchami chování a emocí,*
- *žáci s mentální retardací.*

Terminologická

východiska - SVP

děti

„výjimečné

■

*mentální retardace, poruchy učení,
poruchy chování a emocí, narušená
komunikační schopnost, ztráta sluchu,
slepota a slabozrakost, tělesné a zdravotní
postižení, úrazy hlavy, těžké a
kombinované postižení, autismus, nadání
a talent.*

Terminologická východiska - SVP

***„všeobecné potíže učení
(general learning disorder),***

*žáci s lehkým mentálním
postižením, žáci s poruchami učení, žáci
s poruchami chování a také žáci pocházející
ze znevýhodněného sociálního a kulturního
prostředí*

potíže v učení

Terminologická východiska - SVP

*„**potíže učení**“ (learning difficulties)*

*„**lehké potíže učení**“ (moderate learning difficulties - MLD) „**těžké potíže učení**“ (severe learning difficulties - SLD)*

Terminologická východiska - SVP

lehkými

potížemi učení

- *s lehčím stupněm postižení poznávacích funkcí,*
- *s lehkými poruchami učení,*
- *v pásmu podprůměru*
- *a také pomalí čtenáři.*

Terminologická východiska - SVP

*těžkými
potížemi učení*

- *se závažnějšími zdravotními problémy,*
- *se smyslovými vadami s tělesným postižením*

Terminologická východiska - SVP

*potíže v učení
(Lernbehinderung)*

***„poruchy (potíže) učení“ a
„specifické poruchy učení“,***

Zdánlivá mentální retardace

= pseudooligofrenie (sociální debilita)

Získaný stav zanedbaností v důsledku vlivu nevhodného sociálního a výchovného prostředí

10 -

20 bodů

*hraniční pásmo mentální retardace
mentální subnorma*

- **Přiměřenou a cílenou stimulací lze tento stav zlepšit až odstranit.**

Zdánlivá mentální retardace

Projevy:

Pseudooligofrenie

MKN-10

Matulay(1986)

slaboduché

hraniční pásmo mentální

retardace

Koluchová, Morávek (1990)

lehčí

podprůměr

výrazný podprůměr

hraniční stav neboli slaboduchost

Trpišovská (1997)

Klasifikace mentálního postižení

- **Systémy klasifikace nemocí či duševních poruch:**
Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a souvisejících zdravotních problémů - **MKN**
- **Diagnostický a statistický manuál duševních poruch - DSM** (Diagnostic and Statistical of Mental Disorders - DSM).
- **Mezinárodní klasifikace funkčnosti, postižení a zdraví**

ICF)

- **Klasifikace MP podle etiologie.**
- **Klasifikace MP podle období, kdy MR došlo.**
- **Klasifikace MP podle typu chování.**

Klasifikace mentálního postižení

- **Systémy klasifikace nemocí či duševních poruch:**

Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a souvisejících zdravotních problémů, desátá revize – MKN

**Kvantitativní hledisko klasifikace
mentální retardace!**

**Klasifikace mentálního
postižení – MKN-10
(ICD-10)**

A/ druh postižení

F70 – F79

B/stupeň postižení

F 70

F 71

F 72

F 73

F 78

F 79

C/ typ postižení (viz klasifikace MP podle typu chování)

eretický

torpidní

nevyhraněný

Klasifikace MR MKN-10
(ICD-10) Kvantitativní
hledisko:

Klasifikace MR

Kvalitativní hledisko:

Intelligenční kvocient (IQ) je ovlivňován neintelektovými jevy:

✓

Dané faktory vyjadřují míru využitelnosti zachované inteligence.

Klasifikace MR podle MKN - 11:

AAIDD

2015
(MKN-11)

mentální retardace

Klasifikace MR podle

MKN - 11:

**Developmental
Intellectual**

**„Intellectual
Disorders“
„Disorders of
Disability“**

✓

retardace",

"mentální

"Mentální postižení,,,

Klasifikace MR podle

MKN - 11:

- ✓ **3 námitky proti "duševní vývojové poruchy – Intellectual Developmental Disorders".**

Klasifikace MR podle MKN - 11:

✓ **Definice:**

Mentální postižení

intelligence

Klasifikace MR podle MKN - 11:

✓ **Diagnostika:**

- (1) přítomnost významných omezení v intelektu,**
- (2) přítomnost významných omezení v adaptivním chování,**
- (3) nástup během vývojového období.**

Klasifikace MR podle

MKN - 11:

✓ Klasifikace:

✓ **mírná**

✓ **rozsáhlá**

✓ **pervazivní**

✓ **jiná**

Klasifikace mentálního postižení

- Systemy klasifikace nemocí či

duševních poruch:

- **Diagnostický a statistický manuál duševních poruch - DSM** (Diagnostic and Statistical of Mental Disorders - DSM).

Klasifikace mentálního postižení

- Systemy klasifikace nemocí či duševních poruch:
- **Diagnostický a statistický manuál duševních poruch - DSM** (Diagnostic and Statistical of Mental Disorders - DSM).

Klasifikace mentálního postižení

- Systemy klasifikace nemocí či duševních poruch:
- Mezinárodní klasifikace funkčnosti, postižení a zdraví

ICF)

www.mzcr.cz

Klasifikace mentálního postižení

- Mezinárodní klasifikace funkčnosti, postižení a zdraví MKF

ICF)

Klasifikace mentálního postižení

- **Mezinárodní klasifikace funkčnosti, postižení a zdraví MKF (ICF)**

Referenční rámec MKF

komponent - domén

Tělesné funkce

Tělesné struktury

Aktivity

Faktory prostředí

- **Osobní faktory jako doplňující okruh**

Referenční rámec MKF

Tělesné funkce b

Kap. I: Mentální funkce

- Kap. II: Smyslové funkce a bolest
- Kap. III: Hlas a funkce řeči
- Kap. VII: Funkce vztahující se k pohybu

Referenční rámec MKF

➤ **Tělesné funkce b – škála kvalifikátorů**

- **0** – žádný problém
- **1** – mírný impairment
- **2** – střední impairment
- **3** – silný impairment
- **4** – kompletní impairment
- **8** – nespecifikováno
- **9** - neaplikováno

Referenční rámec MKF

Aktivita d

- Kap. I: Učení se a aplikace znalostí
- Kap. III: Komunikace
- Kap. IV: Pohyblivost
- Kap. V: Péče o sebe
- Kap. VI: Domácí život
- Kap. VII: Mezilidské jednání a vztahy
- Kap. VIII: Hlavní oblasti života

Referenční rámec MKF

➤ **Aktivita d** škála kvalifikátorů:

Kvalifikátor výkonu

Kvalifikátor kapacity

Referenční rámec MKF

➤ **Faktory prostředí e**

Kap. III: Podpora a vztahy

- Kap. IV: Postoje

Kap. V:

Referenční rámec MKF

➤ **Faktory prostředí e - škála
kvalifikátorů:**

- **Bariéry**

Referenční rámec MKF

- **Faktory prostředí e - škála kvalifikátorů:**
 - **Facilitátory**

Mezinárodní klasifikace SIS

- **SIS = Supports Intensity Scale = Škála stanovené míry podpory**

- **www.kvalitavpraxi.cz**

Referenční rámec SIS

➤ Obsahuje 3 oddíly zahrnující 6 oblastí

- **Typ podpory**
- **Frekvence podpory**
- **Délka denní podpory**

Referenční rámec SIS

➤ 6 oblastí

- **Činnosti v domácnosti**
- **Činnosti spojené se životem v obci**
- **Činnosti celoživotního vzdělávání**
- **Činnosti v zaměstnání**

- **Činnosti spojené se zdravím a bezpečím**
- **Sociální činnosti**

Referenční rámec SIS

- Míra podpory ve třech základních oddílech
- Typ podpory:

Referenční rámec SIS

- Míra podpory ve třech základních oddílech
 - Frekvence podpory:

- Délka denní podpory:

Katalog posuzování
míry speciální

vzdělávacích potřeb

- **kaSPC**

Katalog posuzování míry speciální vzdělávacích potřeb

- **kaSPC**

Referenční rámec kaSPC

- Diagnostikované domény pro žáky s mentálním postižením

Referenční rámec kaSPC

- Diagnostikované domény pro žáky s mentálním postižením

Referenční rámec kaSPC

- Čtyřstupňová stratifikace míry speciálněpedagogické podpory
- 1. stupeň (funkční deficit do 25%)

Referenční rámec kaSPC

- Čtyřstupňová stratifikace míry speciálněpedagogické podpory
- 2. stupeň (funkční deficit do 50%)

Referenční rámec kaSPC

- Čtyřstupňová stratifikace míry speciálněpedagogické podpory
- 3. stupeň (funkční deficit do 75%)

Referenční rámec kaSPC

- Čtyřstupňová stratifikace míry speciálněpedagogické podpory
- 4. stupeň (funkční deficit nad 75%)

Specifika osobnosti žáků

s lehkým mentálním postižením

Specifika osobnosti
žáků s LMP

Specifika osobnosti žáků s LMP

*(biologických,
vrozených)
podmínek*

*dědičných,
vnějších*

*vnitřních
genových,
(sociálních)*

*lidí s lehkým mentálním
dosáhne úplné nezávislosti*

*většina
postižením*

*jednoduché činnosti založené na manuální
práci*

Specifika osobnosti žáků s LMP

*sociálně nenáročných a známých
situacích*

*podnětné rodinné
prostředí a stimulační výchovně vzdělávací
proces*

nástupu do školy

Specifika osobnosti žáků s LMP

potvrzení odlišnosti dítěte

*bližší potřebám jedinců s normální
inteligencí*

Lehké mentální postižení (IQ 69-50) – Kognitivní procesy

- vnímání, učení, pozornost, paměť,
myšlení, představy, fantazie

Lehké mentální postižení (IQ 69-50) – Kognitivní procesy

- J. S. Rubinštejnová (1973):

*zúžení rozsahu
vnímaného materiálu*

Lehké mentální postižení (IQ 69-50) – Kognitivní procesy

➤ J. S. Rubinštejnová (1973):

- *inaktivita vnímání*

Nedostatečné vnímání prostoru a času

–

Lehké mentální postižení (IQ 69-50) – zrakové vnímání

- **slabší vizuální diferenciaci** a **slabší vizuální integraci**.
- **Výrazný vliv na čtení.**
- **Výrazný vliv na psaní, kreslení.**

Lehké mentální postižení (IQ 69-50) – sluchové vnímání

- Nedostatečná diskriminace fonémů nebo jejich zkreslení – narušení fonemického sluchu dítěte – opožděný vývoj řeči – narušený

psychický vývoj.

Lehké mentální postižení
(IQ 69-50) – Kognitivní

Lehké mentální postižení (IQ 69-50) – Hrubá motorika

Lehké mentální postižení
(IQ 69-50) – Jemná motorika,
grafomotorika

Lehké mentální postižení
(IQ 69-50) –
psychomotorika

Lehké mentální postižení
(IQ 69-50) – lateralita

Lehké mentální postižení
(IQ 69-50) – orientace v čase a
prostoru

Lehké mentální postižení (IQ 69-50) – orientace v čase a prostoru

Orientace v místě (= alopsychická orientace)

Lehké mentální postižení (IQ 69-50) – myšlenkové operace

abstrakce

Lehké mentální postižení
(IQ 69-50) – myšlenkové
operace

generalizace

srovnávání

Lehké mentální postižení
(IQ 69-50) – řešení problémů

Lehké mentální postižení
(IQ 69-50) – exekutivní funkce

Exekutivní funkce

Kognitivní funkce

kognitivního stylu

Lehké mentální postižení

(IQ 69-50) – Učení

■

prizpůsobování se jedince k prostředí (společnosti) a jeho změnám.

stimulací z vnějšího prostředí a praktickou činností dítěte v kontaktu s jeho okolím

Lehké mentální postižení (IQ 69-50) – Učení

*stavu probíhá i při patologickém
organismu*

mechanickém osvojování

verbální (paměťové) učení

Lehké mentální postižení (IQ 69-50) – Učení

učení

sociální

učení *učení řešením* *pojmové*
problémů

Lehké mentální postižení
(IQ 69-50) – Pozornost a
paměť
psychická paměť

Lehké mentální postižení (IQ 69-50) – Pozornost a paměť

krátkodobá, mechanická

*zapamatování informací pomalé tempo
schopnost udržet vědomosti a slabá
dovednosti v paměti*

15-20 minutami

Lehké mentální postižení (IQ 69-50) – Pozornost a paměť

Lehké mentální postižení (IQ 69-50) – Pozornost a paměť

- **Pro správné zaměření pozornosti, koncentraci a vybavení z paměti je důležité:**

Lehké mentální postižení
(IQ 69-50) – Myšlení

Lehké mentální postižení (IQ 69-50) – Myšlení

*stereotypností,
rigiditou, nekritičností, vázaností na
konkrétní myšlenkové operace a
neschopností aplikovat naučené do praxe*

konkrétních logických operací

abstraktního myšlení

Lehké mentální postižení (IQ 69-50) – Řeč

obsahově chudá

agramatizmy

sluchová diferenciacce

1-2 roky

Lehké mentální postižení
(IQ 69-50) – Řeč
artikulace

stereotypy

řečové

Lehké mentální postižení

(IQ 69-50) – Emoce

Lehké mentální postižení (IQ 69-50) – Emoce

- **J. S. Rubinštejnová (1973, s. 178-179) uvádí následující zvláštnosti emotivity osob s mentálním postižením:**

Lehké mentální postižení (IQ 69-50) – Motivace a vůle

hypobulie
abulie

*motivace spojené
s emočními prožitky*

Lehké mentální postižení
(IQ 69-50) –
Sebehodnocení

uvědomuje svoji vlastní osobu

nadhodnocené

Lehké mentální postižení
(IQ 69-50) –

Sebehodnocení

speciální pedagog

*působení vlastními
postoji, dostatek lásky a
povzbuzení*

Lehké mentální postižení

(IQ 69-50) – Adaptabilita a
sociabilita

*celkový postoj spoločnosti a spoločenské
(inkluzivní) podmínky*

Lehké mentální postižení
(IQ 69-50) – Adaptabilita a

Lehká mentální retardace - LMR (IQ 69-50)

Zařazení v povinné školní docházce:

Profesní příprava:

Pracovní návyky a dovednosti:

Výskyt:

Okruh žáků

**s lehkým
mentálním
postížením**

Okruh žáků s LMP

Okruh žáků s LMP – Downův syndrom

1966

John Down

1959

chromozomů

Chromozom číslo 21

porucha počtu

trizomii

trizomie

21 chromozomu

translokace

mozaicismus

Okruh žáků s LMP – Downův syndrom

epikantus

srdeční vadou

Okruh žáků s LMP – Downův syndrom

svalový tonus
příčná rýha
snížen
smyslovými vadami

Okruh žáků s LMP – Downův syndrom

Okruh žáků s LMP – Syndrom fragilního X chromozomu

Syndrom lomivého X neboli syndrom
Martina-Bellové

chromozomu

X 23 páru

mužů

➤ www.fragilnix.cz

Okruh žáků s LMP – Syndrom fragilního X chromozomu

Okruh žáků s LMP –
Syndrom fragilního X
chromozomu

Okruh žáků s LMP –
Prader-Williho syndrom

Okruh žáků s LMP –

Prader-Williho syndrom

Okruh žáků s LMP:
Turnerův syndrom

žen

Okruh žáků s LMP:
Turnerův syndrom

Okruh žáků s LMP: Klinefelterův syndrom

mužů

Okruh žáků s LMP:
Klinefelterův syndrom

Okruh žáků s LMP:
Klinefelterův syndrom

Okruh žáků s LMP – Williamsův syndrom

Okruh žáků s LMP – Williamsův syndrom

Okruh žáků s LMP – Sotosův syndrom

gigantismu

Symptomy:

lehké mentální postižení

Okruh žáků s LMP – Syndrom Smith-Magenis

chromozomu 17

- lehké mentální postižení.

Symptomy:

Okruh žáků s LMP – širší pohled

➤ **MKN – 10**

➤ **oddíl F80 – F89 Poruchy psychického vývoje:**

Okruh žáků s LMP – širší pohled

- **Oddíl F90 – F98 Poruchy chování a emocí se začátkem obvykle v dětství a dospívání:**

Okruh žáků s LMP – širší pohled

LMR (IQ 69-50)
ZŠ praktická Velké Březno

**Speciálně
pedagogická
diagnostika
psychopedická**

**Se zaměřením na
žáky s lehkým
mentálním**

postižením

Diagnostika - vymezení

diagnózy

- **Diagnostika se snaží odpovědět na následující otázky:**

Co

Kdo

Kde

Jak

Diagnostika - vymezení

*(psychopedické) speciálně pedagogické
diagnostice*

komplexní interdisciplinární přístup

pedagoga a psychologa

speciálního

Diagnostika - vymezení

pedagogická diagnostika

**speciálně
diagnostiky**

pedagogické

psychologické

diagnostice

Diagnostika - vymezení

**Pedagogickopsychologická
diagnostika**

psycholog

speciální pedagog

Diagnostika - vymezení

Lékař

Psycholog

Sociální pracovník

Diagnostika - vymezení

speciálního pedagoga

centra SPC

speciálně pedagogická

Diagnostika - principy

Komplexní přístup

Etiologické hledisko

Longitudinální princip

Princip dynamiky

principu
individuálního přístupu

Diferenciální
diagnostika

Testové metody

Diagnostické metody

- Metody obecné:

- Metody speciální:

Diagnostické metody - anamnéza

- Rodinná anamnéza (RA):

➤ Osobní anamnéza (OA):

➤ Anamnéza prostředí:

Diagnostické metody - anamnéza

➤ Vývojová anamnéza žáka:

➤ Katamnéza:

- Anamnestický rozhovor,
anamnestické dotazování

Diagnostické metody -
pozorování

Diagnostické metody – rozhovor a dotazník

Diagnostické metody – analýza produktů činnosti

- **Písenné práce.**
- **Výtvarné činnosti.**
- **Zájmové činnosti.**

Diagnostické metody – kazuistika – případová studie

- Získané údaje se posuzují z hlediska:

Diagnostické metody –
kazuistika – vývojové
škály

Diagnostické metody –

kazuistika – vývojové škály

Testy specifických schopností – sociálních schopností

exploračními metodami či pozorováním,
studiiemi případovými

Testy specifických schopností –

sociálních schopností – diagnostické nástroje

CATO (Vágnerová)

ADOR (Matějček, Říčan)

Testy sociální inteligence

Test rodinného zázemí

Sociometrické testy

Škály rizikového chování žáka

Testy specifických schopností – citová oblast

hru kresbu

Testy specifických schopností – citová oblast – diagnostické nástroje

➤ **Dotazníky:**

CDI

DSA

ŠAD

➤ **Projektivní techniky:**

ROR

Scénotest

Testy specifických schopností –
zrková percepce – diagnostické
nástroje

Edfeldův reverzní test

test zrakového vnímání M.
Frostigové

Testy specifických schopností – zraková percepce – diagnostické nástroje

Test diskriminace tvarů

Ozop – Orientační zkoušky očních pohybů

Bentonův vizuální retenční test

Stroopův test percepční zátěže

Test cesty

Testy specifických schopností –
sluchová percepce –
diagnostické nástroje

diferenciace zkoušku sluchové
WM (vytvořenou
Wepmanem)

zkouška
sluchové analýzy a syntézy
SAS-M

Testy specifických schopností –
sluchová percepce –
diagnostické nástroje

Test sluchové analýzy pro předškolní děti

*Hodnocení fonemického sluchu u
předškolních dětí*

Screening fonemického uvědomování

Testy specifických
schopností – motorika
a grafomotorika

motorika

Hrubá motorika

Jemná motorika

Grafomotorika

vývojových škál
testů

motorických

Testy specifických schopností – motorika a grafomotorika

Motometrická škála

Ozereckého

rovnováhy a pohybové koordinace
Test na určení svalové síly

Test

skládačky, kostky, puzzle,
omalovánky či práci s jiným výtvarným
nebo přírodním materiálem

Walterova a Poppelreuterova
zkouška, Dexterimetr, Šrouby, Vidly

Testy specifických schopností – motorika a grafomotorika – diagnostické nástroje

Vývojová škála Bayleyové

Gesselův test

- *Škála McCarthyové*
- *Günsburgova škála*
Vývojové škály
- *Portage projekt*

Diagnostika dítěte předškolního věku

Testy specifických schopností – motorika a grafomotorika – diagnostické nástroje

Kohsovy kostky (Košč)

Číselný čtverec

Žlabova zkouška koordinace

Orientační test školní zralosti

Test kresby lidské postavy

Test obkreslování

Rey-Osterriethova komplexní figura

Testy specifických

schopností – lateralita

Žlabovy a Matějčkovy zkoušky laterality

Matějčkovu zkoušku čtení

rozbor školních sešitů, opis,
přepis a diktát

Novákem

Testy specifických

schopností – sebeobslužné činnosti

Testy specifických schopností –
sebeobslužné činnosti – diagnostické
nástroje

*Vinelandská škála sociální zralosti (Doll,
Kožený, 1965)*

*Vineland Adaptive Behavior Scales (VABS,
Harrison, 1985)*

- *Günsburgova škála*

Škály funkční nezávislosti

Testy specifických
schopností – pozornost
a paměť

paměti

pozornosti

Testy specifických schopností – pozornost a paměť

Wechslerův Pražský dětský
test test
Stanford-Binetův test

Wechslerových

zkoušek
testu

Stanford-Binetova

Rey-Osterriethovy

Testy specifických schopností –
pozornost – diagnostické nástroje
Číselný čtverec

*Číselný obdélník (Doležal, Kuruc, Senka,
1971)*

Kresba lidské postavy =

Testy specifických schopností – paměť – diagnostické nástroje

Bentonův vizuální retenční test (2000)

- *Kalkulie III (Novák, 1998)*
- *Paměťový test verbálního učení*

Heidelberský test řečového vývoje (1978)

- *Obrázkově slovníková zkouška*

Woodcock-Johnson test kognitivních schopností

Diagnostika – jedinců s MP

**podle Americké asociace
mentálního a vývojového
postižení**

■

Diagnostika – intelektových funkcí

Diagnostika –
intelektových funkcí –
kvantitativní hledisko

- **Stanford-Binetova zkouška.**
- **Wechslerovy inteligence. zkoušky**

Diagnostika – Stanford-Binetova zkouška

Stanford-Binetova testu
subtestů

IV. revize
15

- **verbální myšlení,**
- **abstraktně-vizuální myšlení,**
- **kvantitativní myšlení,**
- **krátkodobá paměť.**

intelligenční kvocient – IQ

Diagnostika – pomocné testy inteligence

- **Test kresby lidské postavy:**

Diagnostika – adaptivního chování

Pojmové myšlení

Sociální dovednosti

Praktické dovednosti

Diagnostika – adaptivního chování

- ***Vinelandská škála sociální zralosti***

Diagnostika – adaptivního chování

- ***Günzburgova škála***

Diagnostika – kvalitativní hledisko

Inteligenční kvocient (IQ) je ovlivňován
neintelektovými jevy:

Dané faktory vyjadřují míru využitelnosti zachované inteligence.

Diagnostika – hodnocení diagnostiky

neverbálních subtestech

vědomosti, porozumění, počty,
podobnosti, slovník a opakování čísel

doplnění obrázků, řazení obrázků, kostky,
skládanky, symboly a bludiště

Diagnostika – hodnocení diagnostiky

*celková úroveň intelektových schopností je
v rovnováze s úrovní adaptačního chování,
a to i ve smyslu úbytku*

jedna složka převyšuje druhou

Diagnostika – hodnocení diagnostiky

familiárním podkladě

výkonů ve verbálních i adaptačních složkách rovnoměrné snížení

organického poškození CNS
nerovnoměrné výsledky ve

verbálních a neverbálních funkcích
(verbální bývají lepší).

nepodnětného prostředí
výsledky v neverbálních testech lepší

Diagnostika – hodnocení
diagnostiky

Diferenciální diagnostika

verbální a perforační
(neverbální) částí rozdíl 15 a více
bodů **Verbální škála**

škála

neverbální

Diferenciální diagnostika

– IQ nižší než 90-85 a
vyšší než 70

- ▣ lehčí podprůměr IQ 95-90
výrazný podprůměr IQ 90-85

IQ 85-70 hraniční stav neboli
slaboduchost

výrazně podprůměrné (slaboduché)

IQ do 85

hraniční pásmo mentální retardace

IQ od 85 do 70

Diferenciální diagnostika
– terminologie (Brožová,
D. 2010)

➤ **Hraniční žáci:**

▪

„nižší průměr“ „nízké“ (IQ 70-79)

Hraniční pásmo MR
slaboduchost
přechodné pásmo, nízký podprůměr

Diferenciální diagnostika – terminologie (Brožová, D. 2010)

➤ **Žák se sníženou úrovní
rozumových schopností – pásmo
podprůměru (IQ 70-90):**

- **slaboduchost (IQ 71-85)**
- **lehký
intelektový podprůměr (IQ 80-90),**

Diagnostické metody - závěr

- Psychoped se ve své praxi setkává nejčastěji s:

- vztah k poznání,
 - špatná znalost českého jazyka,
 - odlišná potřeba poskytování zpětné vazby při diagnostikování,
nedostatečná předškolní příprava
-
- kulturní kapitál a sociální status rodiny,
 - neschopnost rodiny plnit roli zprostředkovatele edukace.

Legislativa týkající

**se školské
problematiky
vzdělávání žáků s
LMP**

**Školský zákon,
vyhlášky**

Současná legislativa
Zákon č. 561/2004 Sb.,

➤ **Novela :**

- **Zákon č. 49/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., zákon č. 472/2011 Sb.**

Současná legislativa

Vyhláška č. 72/2005 Sb.,

- **Novela:**
Vyhláška č. 116/2011 Sb.,

Současná legislativa

Vyhláška č. 73/2005 Sb

- Novela:
Vyhláška č. 147/2011 Sb.,

Legislativní vymezení

* *Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), novela č. 49/2009:*

- **§ 16 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami (novela).**

Legislativní vymezení

* ***Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), novela č. 49/2009:***

▪ § 18

▪

(novela).

§ 40

§ 42

§ 45

▪ § 47

(novela).

▪ § 48

středně těžkým

(novela).

§ 51

Povinná školní docházka

šestého roku věku

odložit povinnou školní docházku

osmi let

devíti školních roků

sedmnáctého roku věku

Povinná školní

docházka

osmnáctého roku věku

dvacátého roku věku

zákona 158/2006

šestého roku věku

dvacátého

Vyhláška č. 147/2011 Sb.

**zdravotně a sociálně
znevýhodněných**

- **žáci bez
zdravotního postižení se
nevzdělávají podle vzdělávacích
programů pro žáky se zdravotním
postižením.**

**okruh činnosti asistenta
pedagoga**

Vyhláška č. 147/2011 Sb.

„středně
těžké mentální postižení“

Zpřesňuje se složení týmu

(mohou zde působit 3, z nichž

alespoň **1** je asistent pedagoga)

Vyhláška č. 147/2011 Sb.

- **definuje**
žák se sociálním znevýhodněním.

„vyrovnávacích“ opatřeních

**výjimečného
přijetí žáka bez zdravotního
postižení do speciální školy**

**Vyhláška č.
147/2011 Sb.
délka diagnostického
pobytu**

předpisů

- **§ 1 Podpůrná opatření (novela) – pro žáky se zdravotním postižením:**

Vyhláška č. 73/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů

- **§ 1 Vyrovňovací opatření (novela) –
pro žáky se zdravotním
znevýhodněním a sociálním
znevýhodněním:**

Vyhláška č. 73/2005 Sb.,
ve znění pozdějších
předpisů

- **§ 1, odst. 6 žák se sociálním znevýhodněním (novela):**

**vzdělává formou individuální
integrace.**

**Vyhláška č. 73/2005 Sb.,
ve znění pozdějších
předpisů**

§ 3, odst. 4

**§ 3, odst. 5: bez
zdravotního postižení**

zdravotním postižením

Vyhláška č. 73/2005 Sb.,
ve znění pozdějších
předpisů

**zdravotním
znevýhodněním**

znevýhodněním **sociálním**

Vyhláška č. 73/2005 Sb.,
ve znění pozdějších
předpisů

§ 5

▪ § 6 (novela).

▪ § 7 (novela).

§ 10

ČÁST TŘETÍ

PŘÍLOHA:

Současné významné dokumenty inkluzivního vzdělávání

- **Úmluva o právech osob se zdravotním postižením (OSN 2006, ČR 2009)**

antidiskriminační zákon

- **Národní plán vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2010-2014**
- **Národní akční plán inkluzivního vzdělávání (NAPIV)**

Současné významné dokumenty inkluzivního vzdělávání

- **Úmluva o právech osob se zdravotním postižením (OSN 2006, ČR 2009):**

Současné významné dokumenty inkluzivního vzdělávání

- **Národní plán vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2010-2014:**

Současné významné dokumenty inkluzivního vzdělávání

- **Národní akční plán inkluzivního vzdělávání (NAPIV):**

Přípravná fáze:

Realizační fáze:

**Pedagogicko-psychologické
poradenské
služby pro žáky s
LMP**

Školská poradnenská zařízení Školní poradnenská pracoviště

Vyhláška č.
116/2011 Sb.

- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování
poradenských služeb ve školách a
školských poradenských zařízeních:
zařízení
pedagogicko-psychologická poradna
(PŘÍLOHA č. 1)

**speciálně pedagogické centrum (PŘÍLOHA
č. 2)**

pracoviště (PŘÍLOHA č.

3):

- **výchovný poradce,**
- **školní metodik prevence,**
- **školní psycholog,**
školní speciální pedagog

**Vyhláška č.
116/2011 Sb.**

§ 1 Poskytování poradenských služeb

- **§ 2 Obsah poradenských služeb:**

Vyhláška č.

116/2011 Sb.

Vyhláška č.
116/2011 Sb.

Pedagogicko-psychol

Středisko výchovné péče (SVP)

Speciálně pedagogické centrum (SPC)

poskytující služby žákům SPC
mentálním postižením s

ambulantně
návštěvy ve školách
návštěvy v rodinách
návštěvy v zařízeních

Speciálně pedagogické centrum (SPC)

- Poradenské služby:

Speciálně pedagogické centrum (SPC)

- **Zajišťuje:**
připravenost

speciální vzdělávací potřeby

podklady pro integraci

speciálně pedagogickou péči

individuálně integrování

pedagogicko-psychologickéh o poradenství (IPPP)

- **Od 1. července 2011 došlo ke
sloučení tří přímo řízených
organizací MŠMT:**

VÝCHOVNÝ PORADCE

I. Standardní činnosti výchovného poradce

Poradenské činnosti:

VÝCHOVNÝ PORADCE

I. Standardní činnosti výchovného poradce

Metodické a informační činnosti:

ŠKOLNÍ METODIK

PREVENCE

II. Standardní činnosti školního metodika prevence

Metodické a koordinační činnosti:

ŠKOLNÍ METODIK PREVENCE

**II. Standardní činnosti školního
metodika prevence**

Poradenské činnosti:

ŠKOLNÍ PSYCHOLOG

III. Standardní činnosti školního psychologa

Diagnostika, depistáž:

ŠKOLNÍ PSYCHOLOG

III. Standardní činnosti školního psychologa

Konzultační, poradenské a intervenční práce:

ŠKOLNÍ PSYCHOLOG

III. Standardní činnosti školního psychologa

Metodická práce a vzdělávací činnost:

ŠKOLNÍ SPECIÁLNÍ PEDAGOG

IV. Standardní činnosti školního speciálního pedagoga

Depistážní činnosti:

Diagnostické a intervenční činnosti:

ŠKOLNÍ SPECIÁLNÍ PEDAGOG

IV. Standardní činnosti školního speciálního pedagoga

Metodické a koordinační činnosti:

**Edukace osob s
mewntálním
postižením se zřetelem**

**na lehké mentální
postižení**

System kurikulárních dokumentů

System kurikulárních
dokumentů

Bílá kniha

**Dlouhodobý záměr vzdělávání a
rozvoje vzdělávací soustavy
České republiky**

Státní úroveň **Národní**
program vzdělávání **Rámcové**
vzdělávací programy (RVP)
Školní úroveň **Školní**
vzdělávací programy (ŠVP)

RVP PV v systému
kurikulárních
dokumentů:

Rámcové vzdělávací programy (RVP) § 4 školského zákona:

Stanovují:

- Vzdělávací obsah.
- Formy, délku vzdělání.
- Klíčové kompetence, vzdělávací oblasti.
- Podmínky vzdělávání a jeho ukončení.
- Organizační uspořádání, profesní profil.
- Zásady pro tvorbu ŠVP.

Stanovují:

- Identifikační údaje školy (název, zřizovatel).
- Charakteristika školy (velikost, vybavení školy, spolupráce s jinými školami, s rodiči, projekty),
- Charakteristika ŠVP (zaměření školy, výchovně vzdělávací strategie, zabezpečení výuky žáků se ŠVP, zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných, začlenění průřezových témat.
- Učební plán.
- Učební osnovy (charakteristika a obsah vyučovacích předmětů).
Hodnocení a autoevaluace školy.

**Edukace osob s
mentálním
postižením se zřetelem
na lehké mentální
postižení**

Předškolní

vzdělávání

Možnosti předškolního vzdělávání dětí s MP:

- **Individuální integrace v běžné MŠ**
- **Skupinová integrace v běžné MŠ**
- **Mateřská škola speciální**
- **Přípravná třída**

➤ **Kurikulární dokumenty:**

Předškolní vzdělávání:

Předškolní vzdělávání plní funkci:

diagnostickou

redukční

rehabilitační

léčebně výchovnou

respirační

Přípravné třídy základní školy:

Určeno pro (§ 47 školského
zákona):

- Nezapočítává se do povinné školní docházky.

Přípravné třídy základní školy:

Přípravné třídy (§ 7 Vyhláška č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, novela 454/2006 Sb.):

Rámcového
vzdělávacího programu pro
předškolní vzdělávání (RVP PV)

tematických celků

Vzdělávací obsah
přípravných tříd:

- K tomu je třeba:

Vzdělávací obsah přípravných tříd:

- **mělo by být v popisu uvedeno:**

název, téma bloku
vzdělávací cíle, smysl

dílčí tematické okruhy
okruhy činností

Pedagogická diagnostika v přípravné třídě:

diagnostiku

vstupní

průběžnou diagnostiku

výstupní

diagnostiku

**Pedagogická diagnostika
v přípravné třídě:**

záznamový arch

Vzdělávací programy určené pro žáky s lehkým mentálním postížením

RVP – PV

RVP PV (od 1. 9.

2007):

Vzdělávání dětí se SVP a mimořádně nadaných

RVP PV (od 1. 9.
2007):

Cíle předškolního

vzdělávání

Rámcové cíle

Klíčové kompetence

Dílčí cíle

Dílčí výstupy

Rámcové cíle

- Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání.
- Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Dílčí cíle v oblastech (dílčí výstupy)

- Biologické
- Psychologické
- Interpersonální
- Sociálně-kulturní
- Environmentální

Klíčové kompetence

- Soubor předpokládáných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot.
- Kompetence k učení.
- Kompetence k řešení problémů.
- Kompetence komunikativní.
- Kompetence sociální a personální.
- Kompetence činnostní a

občanské.

Vzdělávací obsah

- Dítě a jeho tělo.
- Dítě a jeho psychika.

- Dítě a ten druhý.
- Dítě a společnost.
- Dítě a svět.

Předškolní vzdělávání:

Podmínky pro vzdělávání dětí se zdravotním znevýhodněním a zdravotním postižením.

U dětí s mentální retardací:

Předškolní vzdělávání:

Podmínky pro vzdělávání dětí se zdravotním znevýhodněním a zdravotním postižením.

U dětí s více vadami a autismem:

Základní vzdělávání

**žáků s lehkým
mentálním
postižením**

Základní vzdělávání žáků s MP:

➤ **Základní škola:**

➤ **Základní škola praktická**

Základní škola speciální

Základní vzdělávání žáků s MP:

opatření

podpůrných

Základní škola praktická

Vymezení v systému vzdělávání (specifika vzdělávání)

Základní škola
praktická
(dříve zvláštní škola) -
vývoj:

lehkou mentální retardací

Žáci základních škol praktických byli:

lehkou mentální retardací

podprůměru hranici průměru lehkého
romského etnika

s poruchami učení s poruchami chování

Základní škola
praktická:

praktické výuky

VZDĚLÁNÍ

ZÁKLADNÍ

Vzdělávací programy ZŠ praktické - vývoj:

*Rámcový vzdělávací program
pro základní vzdělávání (RVP
ZV) s přílohou upravující
vzdělávání žáků s lehkým
mentálním postižením (RVP ZV -
LMP) ⇒ ŠVP*

- ✓ **Od 1.9. 2007 v 1. a 6. ročníku.**

Vzdělávací programy

**určené pro žáky s
lehkým mentálním
postížením**

RVP – ZV LMP

RVP ZV - LMP:

RVP ZV – LMP (2005,
2007):

*Rámcový vzdělávací program
pro základní vzdělávání (RVP
ZV) s přílohou upravující*

vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (RVP ZV - LMP):

- **Od 1.9. 2007 v 1. a 6. ročníku.**

RVP ZV a RVP ZV - LMP:

Část A

Část B

Část C

Klíčové kompetence Vzdělávací oblasti

Průřezová témata Rámcový učební plán

Části D

*Vzdělávání žáků se speciálními
vzdělávacími potřebami **Vzdělávání**
žáků mimořádně nadaných*

RVP ZV – LMP:

Příloha Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (RVP ZV – LMP)

RVP ZV – LMP:

cíle

výstupy učivo

obsah očekávané

RVP ZV – LMP:

kompetencí

klíčových

průřezová témata

ZŠ praktická podle RVP ZV - LMP:

9 let

➤ **2. stupně:**

1. stupeň

- 1. období
- 2. období

▪ **2. stupeň**

ZŠ praktická podle RVP ZV - LMP:

➤ KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- Kompetence k učení.
- Kompetence k řešení problémů.
- **Kompetence komunikativní.**
- **Kompetence sociální a personální.**
- Kompetence občanské.
- **Kompetence pracovní.**

ZŠ praktická podle

RVP ZV - LMP:

**VZDĚLÁVACÍ OBLASTI (9) a
příslušné vzdělávací obory:**

Jazyk a jazyková komunikace

Matematika a její aplikace

Informační a komunikační technologie

Člověk a jeho svět

Člověk a společnost

Člověk a příroda

Umění a kultura

Člověk a zdraví

Člověk a svět práce

ZŠ praktická podle RVP ZV - LMP:

➤ **VZDĚLÁVACÍ OBORY:**

očekávané výstupy

učivo

způsobem

podmínečným

ZŠ praktická podle

RVP ZV - LMP:

➤ PRŮŘEZOVÁ TÉMATA (6):

- *Osobnostní a sociální výchova.*
- *Výchova demokratického občana.*
- *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.*
- *Multikulturní výchova.*
- *Environmentální výchova.*
- *Mediální výchova.*

ZŠ praktická podle
RVP ZV - LMP:

➤ **RÁMCOVÝ UČEBNÍ PLÁN (RUP):**

➤ Vymezuje:

ZŠ praktická podle RVP ZV - LMP:

- Hodnocení na ZŠ praktické podle
RVP ZV - LMP:

Hodnocení výsledků vzdělávání

- klasifikačním stupněm,
- slovně,
- kombinací obou způsobů.

RVP ZV a RVP ZV -
LMP:

RVP ZV a RVP ZV -
LMP:

RVP ZV a RVP ZV -
LMP:

RVP ZV a RVP ZV -
LMP:

RVP ZV a RVP ZV -
LMP:

RVP ZV a RVP ZV -
LMP:

RVP ZV a RVP ZV -
LMP:

RVP ZV a RVP ZV -
LMP:

RVP ZV a RVP ZV -
LMP:

RVP ZV a RVP ZV -
LMP:

RVP ZV a RVP ZV -
LMP:

RVP ZV a RVP ZV -
LMP:

RVP ZV a RVP ZV -
LMP:

RVP ZV a RVP ZV -
LMP:

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

9 let

➤ 3. stupně:

Nižší

Střední

Vyšší

ZŠ praktická podle Vzdělávacího programu zvláštní školy:

- Učební plán (Vzdělávací program zvláštní školy):
 - Český jazyk.

- **Prvouka. Vlastivěda. Přírodověda.**
- **Občanská výchova.**
- **Dějepis. Zeměpis. Přírodopis.**
- **Matematika. Rýsování.**
- **Fyzika.**
- **Chemie.**
- **Hudební výchova.**
- **Výtvarná výchova.**
- **Pracovní vyučování.**
- **Tělesná výchova (Zdravotní tělesná výchova ZTV).**
- **Řečová výchova.**
- **Doplňovací hodiny. Nepovinné předměty (Dramatická výchova).**

Učební plán Vzdělávacího
programu zvláštní školy:

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

➤ **Hodnocení (Vzdělávací program zvláštní školy):**

Faktory ovlivňující vzdělávací proces

V edukaci žáků na ZŠ praktické

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

Didaktické zásady

V edukaci žáků na ZŠ praktické

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu

zvláštní školy:

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

Didaktické metody

V edukaci žáků na ZŠ praktické

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

Didaktické formy

V edukaci žáků na ZŠ praktické

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu

zvláštní školy:

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu

zvláštní školy:

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu

zvláštní školy:

Didaktické prostředky

V edukaci žáků na ZŠ praktické

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

ZŠ praktická podle
Vzdělávacího programu
zvláštní školy:

Předprofesní a profesní

příprava

osob s lehkým mentálním postižením

Vzdělávání osob s MP v
rámci profesní přípravy:

Profesní příprava

Možnosti profesní přípravy jedinců s mentálním postižením:

- Střední odborné učiliště (SOU), střední odborná škola (SOŠ).
- Odborné učiliště (OU).
- Praktická škola (PŠ) – dvouletá či jednoletá.

Odborné učiliště (OU):

základní školy praktické

2 nebo 3 roky

Obory:

Praktická profesní příprava

závěrečná zkouška + vysvědčení (2 roky)
závěrečná zkouška + výuční list (3 roky)

- Učební dokumenty:

Praktická škola s dvouletou přípravou:

- Určena pro:

- Cílem je:

➤ Učební dokumenty:

Praktická škola dvouletá

Praktická škola s jednoletou přípravou:

➤ Určena pro:

➤ Cílem je:

Odborné předměty:

praktická cvičení

Ukončení: Závěrečná zkouška + vysvědčení o závěrečné zkoušce

➤ **Učební dokumenty:**

Praktická škola jednoletá

Další vzdělávání osob s mentálním postižením:

➤ **Možnosti dalšího vzdělávání osob s mentálním postižením:**

➤ **Večerní školy.**

➤ **Kurzy k doplnění vzdělání.**

- ✓ Celoživotní vzdělávání
- ✓ Vzdělávání v období dospělosti.

Večerní školy:

občanská sdružení Sdružení
pro pomoc mentálně postiženým

odpoledních hodinách 2x týdně 2 – 3
hodiny

Cílem je:

Hlavním smyslem je prohlubování sociálních kontaktů a smysluplné trávení volného času

Kurzy k doplnění vzdělání:

- Kurzy poskytuje:
- Určeno pro:
- **Kurzy pro získání základního vzdělání (školský zákon, § 55).**
- **Kurzy k získání základů vzdělání poskytovaného základní školou speciální (vyhláška č. 73/2005, §**

8).

Možnosti pracovního uplatnění

**osob s lehkým
mentálním
postižením**

Pracovní rehabilitace:

Rodina

**dítěte s mentálním
postižením**

Výchova dítěte s MP v
rodině:

model fází

- **Fáze šoku a popření**
- **Fáze postupné akceptace a vyrovnání se s problémem**
- **Fáze realismu**

Další modely reakcí
rodičů na výskyt

ČR:

Legislativní podpora

Finanční podpora

Operativní podpora

Poradenská podpora

Vzdělávací podpora

Informační podpora

Svépomocná podpora

Výchovné přístupy (styly) a organizace života v rodině s dítětem s MP:

Nevhodné

Vhodné

ucelené rehabilitace

Raná péče

